

Medveczkyné Péter Borbála

Mire figyeljünk a cipő- és bőrárak átvételekor?

 NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:
Ruházati termékek forgalmazása

A követelménymodul száma: 0008-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SZT-008-30

MIRE KELL VIGYÁZNI CIPŐ ÉS BŐRÁRUK ÁTVÉTELEKOR?

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Mindenki jár vásárolni és a pénzéért szeretné a lehető legjobb és a legmegfelelőbb terméket kapni, legyen az bútor, televízió vagy ruházat. A vásárlás sikere több tényezőtől függ, például az üzletben található árucikkek minőségétől, a vásárlásra szánt időtől. De befolyásolja még több emberi tényező is, így az eladó és a vevő közötti viszony! Ha valaki cipőt akar vásárolni, mi az, ami a cipőboltban elsősorban megragadja a figyelmét? A termékek szakszerű és logikus elrendezése, mert senki nem szeret sokáig és feleslegesen keresgélni a különböző, számára érdektelen áruk között!

A jó kereskedő jó pszichológiai érzéssel tudja a vevők figyelmét azokra az árukra irányítani, amelyet el akar adni. Az üzletben az a cél, hogy az áru mielőbb értékesítésre kerüljön, tehát a kereskedő és a vevő között létrejön egy olyan kapcsolat, ami mindkettőjük érdekét szolgálja, azaz az egyik eladon és a másik fél vásároljon. Miután kereskedő az árukat minél jobb feltételek mellett akarja eladni, érdeke a jó minőségű termék beszerzése. Tehát neki is meg kell győződnie áru átvételkor, hogy hibátlan minőségű terméket vásárolt!

A gyártók többsége a piaci igények alapos felmérése után alakítja ki modelljeit, a divatot figyelembe véve alkot mindig új termékeket.

Képzeld el egy olyan szituációt, ahol Ön egy személyben a vásárló és az eladó! Ön hogyan viselkedne a két személy helyében, eladáskor és vásárláskor?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Lábbelikkel kapcsolatos fogalmak

A lábbeli gyűjtőfogalom, amely összefoglalja a lábon viselt tartozékokat, amelyek kiegészítói a mindennapi ruházatnak pl. csizma, szandál, cipő, papucs, stb.. Nélkülük úgy érezheti magát az ember, hogy "nincs felöltözve".

A lábbeli funkciója:

- a láb védelme a külső mechanikai és időjárási hatásokkal szemben,
- a láb alátámasztása a biztonságos járás érdekében,
- az öltözék kiegészítése

Lábbelik csoportosítása

Használati cél szerinti csoportosítás		
Lábbeli csoport	A lábbeli csoportra jellemző néhány fontosabb tulajdonság	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság
Nagy igénybevételű lábbelik	Speciális követelményeket és fokozott igénybevételt kielégítő lábbeli. (Például túracipő, vadászcipő, motoros csizma).	Tartósság: jó Hőszigetelés: közepes, jó Vízállóság: jó
Utcai lábbeli	A téli időszak kivételével tartós viseletre alkalmasak. (fél- és magasszárú cipők)	Tartósság: közepes, jó Hőszigetelés: mérsékelt Vízállóság: gyenge, mérsékelt, jó
Nyári lábbelik	Az anyag és szerkezet a láb szellőzését fokozott mértékben biztosítja. A felsőrész lehet zárt (pl. lyukasztott), vagy nyitott (orr vagy lágyékrészen), továbbá pántokból összeállított felsőrészes lábbeli.	Tartósság: mérsékelt jó Hőszigetelés: – Vízállóság: –
Téli lábbeli	Az anyagösszetétel és szerkezet fokozott hőszigetelést biztosít. Téli időszakban rendszeres, tartós viseletre alkalmasak.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: jó, kiváló Vízállóság: jó
Alkalmi lábbelik	Használatuk rövid időre korlátozódnak, főleg divat és tetszetőségi követelményeket elégítenek ki.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: mérsékelt, gyenge
Fokozottan divatos lábbelik	Anyagösszetételben, szerkezetükben, az elsősorban fokozott, esetenként szélsőséges divatigényeket elégítenek ki, ezért használati tartósságuk rövidebb.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: gyenge
Szabadidő lábbeli	Sportos kivitel, fokozott mozgásigény (pl. kocogás) kielégítését biztosító lábbelik, anyagösszetétel, szerkezet a téli időjárási feltételek kivételével kifejezetten aktív testmozgást tesz lehetővé.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: mérsékelt, jó

Sportlábbeli	A láb védelme mellett különböző sportok, játékok jellegzetes mozgáselemeit elősegítő lábbelik (torna, tenisz, kosárlabda stb.)	Az egyes sportágak követelményeinek megfelelően kialakított tulajdonságoknak megfelelő tartósság, hőszigetelés és vízállóság.
Házicipő papucs	Könnyű anyagból előállított könnyű, otthoni viseletre alkalmas cipő	Tartósság, hőszigetelés: jó: mérsékelt Vízállóság: -
Lábbelikre húzható védőlábbelik	Az utcai és alkalmi cipők védelmére szolgáló lábbelik. Hócipők, sárcipők, lábbelikre húzható gumi, műanyag csizmák.	Tartósság: jó, kiváló Hőszigetelés: mérsékelt Vízállóság: teljesen vízálló
Egészségügyi lábbelik	E lábbelik boltozattámasztó elemekkel (pl. lúdtalpbetétes) ellátott vagy ortopéd lábbelik	Tartósság: jó Hőszigetelés, vízállóság: mérsékelt

1. ábra Táblázat a használati cél szerinti csoportosításra

Lábbelik alapanyaga

Alapanyaga: természetes bőr, vagy a bőrt helyettesítő anyag /műbőr, textil/ és ezek kombinációja. Megkülönböztetik a felsőrész, a talp és a bélés anyagát.

A felsőrész anyaga: valódi bőr /puha marha, borjúbőr/, mert ezek jó légáteresztőképességgel rendelkeznek, viselésük kellemes és megfelelően tartósak. A valódi bőr hőszigetelése jó, sokáig lehet hordani. Előnyük, hogy hordás közben jól igazodnak a láb formájához. A felsőrész anyaga lehet műbőr is, textilhordozós, hajlékony PVC, de ez utóbbi nem elég szellős. a párát nem engedi át További hátrány, hogy a PVC hidegben merevvé válik. A poliuretán műbőrből készült cipők jobb élettani tulajdonságokkal rendelkeznek és rugalmasabbak is.

A bélés anyaga is készülhet bőrből, néha textilanyaggal kombinálják. Bélésként fontos, hogy megfelelően hajlékony, nedvszívó és porózus anyagot használjanak.

A talp akkor felel meg a funkciójának, ha hajlékony és rugalmas, vízálló, hőtartó, ugyanakkor tartósnak is kell lenni. Készülhet valódi bőrből, de általában gumi, polivinilklorid /PVC/, vagy poliuretán az alapanyag. Ez utóbbi kiváló rugalmasságot biztosít a járásnál. A talp akkor biztonságos, ha megfelelően recézett, csúszásgátló felülettel rendelkezik.

A valódi és műbőr lábbelik árai közt nagy árkülönbség van.

Lábbelik felsőrésze

A lábbelik formáját és kialakítását a divat és a használat körülményei határozza meg.

Általánosan gyártott formák:

- zárt cipő :
- félcipő / lehet felerősítés nélkül, fűtővel, pánttal, csattal, tépőzáras /
- bokacipő
- magasszárú
- csizma
- nyitott cipő: szandál, körömcipő, papucscipő.

Külön kategória a gyermekcipők, ahol fontos követelmény az egészséges láb és a biztonságos járás kialakulásának elősegítése az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

Lábbelivel szemben támasztott követelmények

A lábbelivel szemben támasztott fogyasztói követelmények az utóbbi évtizedekben jelentősen megváltoztak. Régebben a cipőket nem egy szezonra vásárolták, amelyek általános használatra alkalmasak voltak, ezeket ma a járás mechanizmusának és a civilizációs környezetnek leginkább megfelelő, zömében könnyű, kopásállóbb járótalpakkal ellátott, hajlékony cipőfajták váltották fel. A könnyű, hajlékony típusokon belül az igény és a kereslet elsősorban a divatos és a sportcipők irányába tolódott el.

Ruházatunk egyik legnagyobb igénybevételének kitett darabja a lábbeli, mellyel szemben a fogyasztók igen magas követelményeket támasztanak.

Nemcsak azt várják el, hogy tartós, kényelmes legyen, és lábukat védje az esőtől, sártól, hidegtől, hanem még azt is, hogy korszerűek legyenek és a divat követelményeinek is megfeleljenek. Szinte csodákat várnak el egy lábbelitől, pedig mindenki tudja, hogy valamennyi követelménynek egyetlen lábbeli típus sem tud megfelelni

Az elvárások figyelembevételével, a fogyasztói igények kielégítésére igen sokféle lábbeli típust alakítottak ki. A számos lábbeli típust követően nemcsak a rendeltetési cél bővült ki, hanem a lábbelikhez felhasznált anyagok, ezek tulajdonságai, valamint a forma és a konstrukció. A különböző anyagok, anyagösszetételek megjelenése és felhasználása megváltoztatta a lábbelik mechanikai, higiéniai, ápolási és használati tulajdonságait is. Ezt követően az utóbbi években a fogyasztói reklamációk száma is

Megismerve a lábbeli típusokat és azok jellemző tulajdonságait, jobban érthetővé válik, hogy a fogyasztók által elvárt követelményeknek miért nem képes egy lábbeli típus sem egyszerre megfelelni. Ezért lényeges, hogy a vevők a vásárlás során megfelelő információkat kapjanak az adott lábbeliről.

A lábbeli minősége

Mitől függ a lábbeli minősége? Több tényező határozza meg:

- a lábbeli szerkezete, a talp felerősítési módja
- az alapanyagok minősége /cipőfelsőrész,a bélés, a talp anyaga/
- a lábbeli modellje, külső kivitelezése
- megfelelő /kényelmes/ méret
- tartósság, vízállóság.

A lábbeli méretezése

A lábbeli kialakításának, tervezésének alapja a láb védelme, valamint a láb kényelmének biztosítása. Tehát a cipőnek a lábfejet nem szabad mozgásában akadályozni.

A láb valóságos méretei: a lábfej hossza, bőségméretei és a boltozat magassága. Járás közben ezek a méretek változnak. A láb és a cipő méretei nem azonosak. Ezért szükséges cipővásárláskor a cipőben több lépést tenni ahhoz, hogy járás közben is érezzük a cipő szorosságát.

A méret meghatározása

Nehéz olyan általános mérési jellemzőket találni, melyek mindenki lábára nézve azonos információkat jelentenek. A megbízható, helyes mérés érdekében a szakemberek a lábfej, a kaptafa hosszát veszik figyelembe a méret kialakítása során. Magyarországon három főbb lábbeli méret számozási rendszer ismert

1. metrikus számozás: A legelterjedtebb módszer, az egyes nagyság számok közötti méretkülönbség 5 mm, a kezdő méret pedig 105 mm.)

2. francia számozás: A hagyományos francia rendszerben a számozások 18–48 /normál/

3. angol számozás: Leginkább az angolszász országokban használatos. Fél számok alkalmazása is gyakori. a női cipők számozása 1–8 ig, a férfiaké pedig 5 – 12 1/2 ig. A hossz méretekhez bőség méretek is tartoznak.

Ma a cipőipar termékei nagyság csoportok szerint:

- bébi, kisgyermek, gyermekcipők
- fiú, leánycipők
- női és férficipők

Lábbeli eladása és vásárlása

MIRE KELL VIGYÁZNI A CIPŐS BŐRÁRUK ÁTVÉTELEKOR?

Az eredményes vásárláshoz minden eladásra szánt terméket elő kell készíteni. Az előkészítést megelőzi az áru átvétele a gyártótól. Az első mozzanat a termék beérkezése a kereskedelmi egységbe. Már itt kiemelkedő jelentősége van a termékellenőrzésnek.

Ellenőrizni kell minden átvételkor:

- a szállításkor nem következett-e be valamilyen károsodás, akár a külső csomagoláson is látható helyen,
- a megrendelésnek megfelelő mennyiségben történt-e a teljesítés
- a megrendelésnek megfelelő minőségű terméket szállítottak /szín, méret, választék/
- a termékekhez minden információs anyagot csatoltak-e /vásárlói tájékoztató, címke, kezelési utasítás, stb./
- pótlásra és egyéb célból anyagok mellékelve vannak /sarok, gomb, párasító anyag, stb/

A termék előkészítése az értékesítésre

A gyártótól a kereskedelmi egységbe beérkezett áru egy része azonnal értékesíthető, másik része hosszabb-rövidebb ideig tárolásra kerül.

Termékellenőrzés

Az Európai Közösség országaiban az iparban és a kereskedelemben szabványok írják elő a termékek ellenőrzésének folyamatát. A felhasználónak /vevőnek/ tudnia kell, hogy mit vásárol. A későbbi reklamációk elkerülése érdekében a kereskedőnek is érdeke, hogy meggyőződjön a beérkezett áru jellemzőiről, az összes szükséges – a vevőnek szóló – információ meglétéről.

A termék ellenőrzése az elvárt terméktulajdonságok felülvizsgálatából áll abból a célból, hogy a szállítót időben lehessen értesíteni az esetleges hiányokról vagy hibás információról. Ez a felülvizsgálat magában foglalja a szín, a minta, a méretek és a hibátlanság ellenőrzését.

Termékhibák keletkezhetnek a gyártás során, vagy a nem megfelelő csomagolás miatt a szállításkor.

Áru kicsomagolása

Az eladótérbe kerülő termékek nagy részét ki kell csomagolni a dobozból, a raktárban lévőket nem.

Fogyasztói ár feltüntetése

A vásárlói döntést megkönnyíti, ha a fogyasztói ár minden esetben jól látható helyen van. A kicsomagolt terméknél a cipő valamelyik részén /talpán, bélésen/, a dobozban lévőknel a dobozon kell elhelyezni.

A kirakatban elhelyezett termékeken is mindig kell a fogyasztói árnak szerepelnie.

A cipő ára nem hatóság által meghatározott, tehát minden kereskedő a saját viszonyainak megfelelően alakítja azt ki. Az árak típusonként, üzletenként különbözőek. Érdemes a termék kiválasztása előtt alaposan körülnézni, hogy mely kereskedőnél érdemes a cipőt megvásárolni, mert ugyanazon lábbeli más eladónál más áron szerepelhet. Az árak szezonálisan is változóak, hiszen a szezon végén általában olcsóbbak a termékek, sőt ugyanazon üzletben ugyanaz a termék két különböző időpontban is kerülhet kétféle árba.

A termék elhelyezése

Csak kifogástalan minőségű terméket lehet és szabad elhelyezni az eladótérben, erről minden egyes darabnál külön meg kell győződni.

Vásárlói tájékoztatás

A kereskedőnek az áru beérkezésekor minden információt ellenőriznie kell, ami az áruval együtt érkezik. Ezek közül legfontosabb a vásárlói tájékoztató!

A fogyasztói tájékoztatásnak alkalmasnak kell lenni arra, hogy a vevő a vásárolni kívánt terméket megismerje, rendeltetésnek megfelelően használni tudja.

A lábbeliket ezért megfelelő jelölésekkel, piktogramokkal címkézik fel, és a hozzájuk tartozó vásárlói tájékoztatóval látják el.

Lábbeli címkéje

A gyártó, annak az Európai Közösségben letelepedett képviselője, /ez utóbbi hiányában az importáló/, a fogyasztói forgalomba kerülő lábbeliket – a használt lábbeli, a szakmai használatú biztonsági, védő- és munkalábbeli, valamint a játék lábbeli kivételével – köteles ellátnia a felhasznált anyagokra vonatkozó adatokat tartalmazó magyar nyelvű címkével és használati-kezelési útmutatóval.

A lábbeli főbb részeit és a készítéséhez felhasznált anyagokat jelölni kell az árucímkén. A címkét minden terméken jól látható helyen, rögzítetten kell elhelyezni

A helyes címke tartalmára vonatkozóan központi rendelet írja elő, mit kell tartalmaznia.

A címkének tartalmaznia kell a lábbelit felépítő három fő részéhez a felsőrészhez, a szár-, szár- és fedőtálpbéléshez, a járótalphoz felhasznált anyagokról szóló tájékoztatást. A címkén azt az anyagot kell feltüntetni, amely a felsőrész, illetve a felsőrész bélés és fedőtálpbélés felületének legalább 80%-át, illetve a járótalp tömegének vagy térfogatának legalább 80%-át alkotja.

Az anyagösszetételre vonatkozó címkét az azonos párba tartozó lábbelik legalább egyikén rögzíteni kell. A rögzítés módja lehet pecsételés, ragasztás, préselés, beégetés, helye lehet a lábbeli talpa vagy bélése. A használat és kezelés szempontjából lényeges jellemzők, és előírások közlése történhet külön címkén, amelyet a lábbelin kell rögzíteni, vagy elhelyezhető annak csomagolásán, illetve csomagolásában. Utóbbi esetben olyan egyértelmű azonosítást kell tartalmaznia, amely bizonyítja, hogy a lábbeli és a címke összetartozik. Az áru címkéjének tartalmaznia kell az áru azonosításra alkalmas megnevezését (ezt védjegy vagy fantázianév nem helyettesítheti), a gyártó vagy forgalmazó nevét és címét, valamint a származási hely megjelölését, ha a termék nem az Európai Gazdasági térségből származik.

A legtöbb általános használatú lábbelik esetében gyakran előfordul az, hogy hiányoznak a jelölések, a tájékoztatók, valamint ezek tartalmi megfelelősége nem egészíti ki egymást. Az is előfordul, hogy a csomagolásokon nem a megfelelő rendeltetési célt és megnevezést tüntetik fel. Így a vásárló nincs megfelelően tájékoztatva a terméket illetően, ez később a reklamációk sokaságát fogja előidézni.

Eladó és a vevő kapcsolata

Tapasztalatból tudjuk, hogy a vásárlás nem mindig egyszerű tevékenység. A vásárolni kívánt termék "megszerzése" a cél, ezért a sikeres vásárlás rendszerint attól függ, hogy megtaláltuk-e keresett terméket. Ugyanakkor a vásárlásaink sikeréhez az is hozzájárul, hogy a kívánt terméket a megfelelő üzletben keressük-e, a legszimpatikusabb eladóhoz fordultunk-e?

A jó eladó személyisége jelentősen befolyásolja a vásárlási tevékenységet. Mindig meg kell találni a vevővel a közös hangot, a segítségnyújtás és tanácsadás különböző formáit. A vevők sokszor bizonytalanok, nem ismerik a vásárláshoz elengedhetetlenül szükséges információk megszerzésének lehetőségeit. Az eladónak fel kell hívni a figyelmet az objektív és szubjektív tényezők hatására.

Javaslatok cipő vásárláshoz : mikor, hol, milyen áron?

Lehetőség szerint kora délután kell cipőt próbálni, mert estére a lábak enyhén megdagadnak és emiatt reggel a cipő már túl bőnek tűnik. Ha ezzel szemben reggel próbál cipőt, akkor az este már nyomni fog. Elegendő időt kell szánni a cipő "bejáratására". Ezt először rövid ideig szőnyegen kell megpróbálni, mielőtt keményebb talajon kezdene el járni. A cipőt cipőkanállal mindig felvenni azért, hogy elkerülhető legyen a sarokkéreg károsodása. A letaposott sarokkéreg miatt megváltozik a cipő belső komfortjellege.

Vásárlás előtt alaposan végiggondolandó,

- a cipőt milyen használatra,
- milyen időjárási viszonyokra,
- kinek vesszük,
- milyen áron lehet beszerezni.

Azoknak, akiknek a lába valamely oknál fogva (baleset, születési rendellenesség, betegség) deformált, szakorvoshoz kell fordulniuk és annak véleményét kikérve kell eljárniuk a vásárlás során.

Ismeretes, hogy az egyes korosztályok lábformája, lábméret-változása eltérő. Gyermek számára különös odafigyeléssel kell vásárolni cipőt, mert a nem megfelelő méret a láb növekedését gátolhatja és viselése helyrehozhatatlan deformációkat okozhat, figyelemmel kell lenni arra is, hogy a gyermekek lába időszakosan és nem egyenletesen növekszik.

A vásárlás előtt meg kell győződni pl. arról, hogy a két lábbeli között a méretazonosság, színazonosságot van-e, meg kell vizsgálni az összeerősítéseket (varrás, ragasztás, talpfelerősítés), a bélések állapotát is.

Mire érdemes figyelni még a vásárlás során?

Körül kell nézni a boltban. Szavatossági jogok esetleges érvényesítése terén jelentős információkat nyújt az, ha látható, hogy az általános jellegű jogszabályi kötelezettségeinek hogyan tesz eleget a kereskedő. Ha az alább leírtak egyikének sem felelnek meg a bolt körülményei, úgy inkább másik üzletet kell választani a vásárlás céljából.

A kereskedőnek az üzlet nyitvatartási idejéről, a nyitvatartási idő módosításáról a vásárlókat tájékoztatni kell. Az üzletekben jól látható és könnyen hozzáférhető helyen vásárlók könyvét kell elhelyezni, amelybe a vásárlók bejegyezhetik az üzlet munkájával kapcsolatos panaszait, közérdekű bejelentéseiket és javaslataikat.

A termékek árát egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan kell feltüntetni. Előfordult már, hogy több eladási árat tüntettek fel is egyidejűleg, ami rendszerint reklamációhoz vezetett.

Használati-kezelési útmutató

A vásárláskor a magyar nyelvű használati-kezelési útmutatót a vásárlónak át kell adni.

A használati-kezelési útmutató a termék rendeltetésszerű használatához, működtetéséhez, kezeléséhez, eltarthatóságához, felhasználhatóságához szükséges feltételeket és ismereteket tartalmazza. Szöveges használati-kezelési útmutató helyett jelek, jelképek is alkalmazhatók.

A lábbeli készítéséhez felhasznált anyagok jelölése az árucímkén

Lábbeli alkatrész	Meghatározás	Jelkép (piktogram)

HASZNÁLATI CÉL SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS		
Lábbeli csoport	A lábbeli csoportra jellemző néhány fontosabb tulajdonság	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság
Nagy igénybevételű lábbelik	Speciális követelményeket és fokozott igénybevételt kielégítő lábbeli. (Például túracipő, vadászcipő, motoros csizma).	Tartósság: jó Hőszigetelés: közepes, jó Vízállóság: jó
Utcai lábbeli	A téli időszak kivételével tartós viseletre alkalmasak. (fél- és magasszárú cipők)	Tartósság: közepes, jó Hőszigetelés: mérsékelt Vízállóság: gyenge, mérsékelt, jó
Nyári lábbelik	Az anyag és szerkezet a láb szellőzését fokozott mértékben biztosítja. A felsőrész lehet zárt (pl. lyukasztott), vagy nyitott (orr vagy lágyékrészen), továbbá pántokból összeállított felsőrészes lábbeli.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: - Vízállóság: -
Téli lábbeli	Az anyagösszetétel és szerkezet fokozott hőszigetelést biztosít. Téli időszakban rendszeres, tartós viseletre alkalmasak.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: jó, kiváló Vízállóság: jó
Alkalmi lábbelik	Használatuk rövid időre korlátozódnak, főleg divat és tetszetőségi követelményeket elégítenek ki.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: mérsékelt, gyenge
Fokozottan divatos lábbelik	Anyagösszetételben, szerkezetükben, az elsősorban fokozott, esetenként szélsőséges divatigényeket elégítenek ki, ezért használati tartósságuk rövidebb.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: gyenge

			<p>Meghatározás: jelkép (piktogram)</p> <p>A lábbeli talphoz illeszkedő külső alkotórésze</p> <p>A lábbeli belsejét alkotó felsőrészbélés és fedőtálpbélés</p> <p>A lábbeli felsőrészhez illeszkedő, koptató hatásnak kitett alsó része</p> 	<p>Szöveges megnevezés</p> <p>Felsőrész</p> <p>Bélés és fedőtálpbélés</p> <p>Járotalp</p>
--	--	--	--	---

1. ábra

HASZNÁLATI CÉL SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS		
Lábbeli csoport	A lábbeli csoportra jellemző néhány fontosabb tulajdonság	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság
Nagy igénybevételű lábbelik	Speciális követelményeket és fokozott igénybevételt igénylő lábbeli. (Például turacipő, vadászcipő, motoros csizma).	Tartósság: jó Hőszigetelés: közepes, jó Vízállóság: jó
Utcai lábbeli	A téli időszak kivételével tartós viselésre alkalmasak. (fél- és magasszárú cipők).	Tartósság: közepes, jó Hőszigetelés: mérsékelt Vízállóság: gyenge, mérsékelt, jó
Nyári lábbelik	Az anyag és szerkezet a láb szellőzését fokozott mértékben biztosítja. A felsőrész lehet zárt (pl. lycrasztrón), vagy nyitott (orvagy légycserezen), továbbá pántokból összeállított felsőrészes lábbeli.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: - Vízállóság: -
Téli lábbeli	Az anyagösszetétel és szerkezet fokozott hőszigetelést biztosít. Téli időszakban rendszeres, tartós viselésre alkalmasak.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: jó, kiváló Vízállóság: jó
Alkalmi lábbelik	Használatuk rövid időre korlátozódni, főleg divat és tetszetőségi követelményeket elégítenek ki.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: mérsékelt, gyenge
Fokozottan divatos lábbelik	Anyagösszetételben, szerkezetükben, az elsősorban fokozott, esetenként szélsőséges divatigényeket elégítenek ki, ezért használati tartósságuk rövidebb.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: gyenge

2. ábra

A lábbeli belsejét alkotó felsőrészbélés és fedőtálpbélés

		HASZNÁLATI CÉL SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS		
		Lábbeli csoport	A lábbeli csoportra jellemző néhány fontosabb tulajdonság	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság
Járótalp	A lábbeli felsőrészhez illeszkedő, koptató hatásnak kitett alsó része	Nagy igénybevételű lábbelik	Speciális követelményeket és fokozott igénybevételt kielégítő lábbeli. (Például túracipő, vadászcipő, motoros csizma).	Tartósság: jó Hőszigetelés: közepes, jó Vízállóság: jó
		Utcai lábbeli	A téli időszak kivételével tartós viseletre alkalmasak. (fél- és magasszárú cipők)	Tartósság: közepes, jó Hőszigetelés: mérsékelt Vízállóság: gyenge Hőszigetelés: mérsékelt, jó
		Nyári lábbelik	Az anyag és szerkezet a láb szellőzését fokozott mértékben biztosítja. A felsőrész lehet zárt (pl. lyukasztott), vagy nyitott (orr vagy lágyékrészen), továbbá pántokból összeállított felsőrésű lábbeli.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: - Vízállóság: -
		Téli lábbeli	Az anyagösszetétel és szerkezet fokozott hőszigetelést biztosít. Téli időszakban rendszeres, tartós viseletre alkalmasak.	Tartósság: mérsékelt, jó Hőszigetelés: jó, kiváló Vízállóság: jó
		Alkalmi lábbelik	Használatuk rövid időre korlátozódnak, főleg divat és tetszetőségi követelményeket elégítenek ki.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: mérsékelt, gyenge
		Fokozottan divatos lábbelik	Anyagösszetételben, szerkezetükben, az elsősorban fokozott, esetenként szélsőséges divatigényeket elégítenek ki, ezért használati tartósságuk rövidebb.	Tartósság, hőszigetelés, vízállóság: gyenge

2. ábra S lábbeli anyagainak jelölése

A lábbelik esetén használt piktogramok, és a hozzájuk tartozó vásárlói tájékoztatók általában nem olyan részletesek, mint például a ruháznál alkalmazott (bevarrt) címkék, ahol a konkrét anyagfajták, tisztítási és kezelési módok, mind fel vannak tüntetve. Ebből is látszik, hogy Magyarországon a ruházat kultúrája sokkal fejlettebb, mint a lábbeliké.

Ennek eredményeképpen, a reklamációk száma is lényegesen magasabb ebben a termékkörben. A lábbeli a ruházatunk egyik legnagyobb igénybevételnek kitett darabja, így nem csak használati, tisztítási, hanem higiéniai okok miatt is sokkal részletesebb leírás és információt kellene adni a termék vásárlásakor.

Bőrtermékek vásárlása

A bőrtermékek elsősorban öltözék kiegészítőként jelennek meg a vásárlási tevékenység céljaként.

Legfontosabb árucsoportok_

- kesztyűk
- övek
- táskák
- bőröndök.

Kesztyű

A kéz védelmét szolgálja. Készülhet bőrből, műbőrből vagy textilanyagból. Speciális kialakítása van a munkavédelmi kesztyűnek, ezek erősebb anyagból készülnek. Kesztyű készülhet bélelt vagy béleletlen kivitelben. Követi a divat irányokat, szezonális jellegű. Kialakításában általában idomul a ruházat színéhez, formájához, anyagához.

Övek

Az övek készülhetnek ugyancsak bőrből, műbőrből vagy textilanyagból. Funkciója a ruházat valamely részének /nadrág, szoknya/ rögzítése, a formák hangsúlyozása. Divatáru, és egyben díszítő funkciója van.

Bőrdíszműárak

Ide tartoznak:

- táskák, retikülök
- akta és diplomata táskák
- bevásárlótáskák
- aprócikkek /pénztárca, szemüvegtok, stb./
- iskolatáskák, sporttáskák
- bőröndök.

Ezek mindegyike készülhet bőrből, műbőrből vagy textilanyagból. Funkciója a tárolás /pénz, iratok, stb./, tehát ennek kell megfelelnie. Könnyen kezelhetőség, praktikus kialakítás a fő szempont a vásárlásakor.

A jobb minőségű kesztyűkhöz, táskákhoz szoktak használati útmutatót mellékelni, de ez nem általános.

Értékesítési módok

Az értékesítési módok a kereskedő és a vevő kapcsolata alapján különböztethetők meg.

A leggyakrabban alkalmazott értékesítési módok:

- hagyományos
- önkiszolgáló
- csomagküldő

Hagyományos: a legfontosabb mozzanat az áru bemutatása az eladó közreműködésével. Előnyök: a vevő kívánságának megismerése, a vásárlás pozitív befolyásolása, új termék bemutatása, a vásárlói vélemény értékelése.

Hátrány: lassú, nézetkülönbségek adódhatnak az eladó és a vevő között, szakképzett eladó szükséges.

Önkiszolgáló: jó minőségű, jól értékesíthető "kelendő" áru esetén alkalmazható. A sikeresség ebben az esetben azon múlik, hogy az üzletben lehetőleg figyelemfelkeltő helyen rakják ki az árut. Az eladó feladata a vásárlók tájékoztatásának kielégítése.

Csomagküldő: katalógusból történik a rendelés. Fontos a stabil, megbízható árukínálat, a pontos szállítás. Előny: a szélesebb piac, a vevők időkorlát nélkül tudnak dönteni. Hátrány: a személytelenség, nincs fizikai kontaktus a vevő és eladó között, nincs kipróbálási lehetőség. /Lábbelik vásárlása esetén például nem szerencsés ezt az értékesítési módot választani/

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. feladat: Végezzen próbavásárlást saját részére! Keressen fel egy önkiszolgáló cipőboltot! Készítsen feljegyzést a vásárlás körülményeiről, pl. mikor jött oda az eladó érdeklődni, hányadik próbálkozásra sikerült a legmegfelelőbbet megtalálni!

2. feladat: Készítsen feljegyzéseket a cipővásárláskor tapasztalt megfigyeléseiről! A cipőhöz mellékelt információk megvannak-e és mennyire pontosak? Van- és mennyire közérthető a magyar nyelvű használati útmutató?

3. feladat: Végezzen próbavásárlást egy hagyományos cipőboltban! Ugyanazokra figyelve milyen különbséget tapasztalt a két értékesítés folyamat körülményei között?

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Mi a lábbeli fő funkciója?

2. feladat

Sorolja fel, mely termékek tartoznak a bőrdíszmű áruk közé? /minimum négyet nevezzen meg/

3. feladat

Mitől függ a lábbeli minősége?

MIRE KELL VIGYÁZNI A CIPÓS BŐRÁRUK ÁTVÉTELEKOR?

4. feladat

Mit tartalmaz a használati-kezelési útmutató?

5. feladat

A termék beérkezésekor mire kell figyelni az átvevőnek?

6. Feladat

Milyen alapanyagból készülhetnek a lábbelik?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A lábbeli funkciója:

- a láb védelme a külső mechanikai és időjárási hatásokkal szemben,
- a láb alátámasztása a biztonságos járás érdekében,
- az öltözék kiegészítése

2. feladat

Bördíszműárak:

- táskák, retikülök
- akta és diplomata táskák
- bevásárlótáskák
- aprócikkek /pénztárca, szemüvegtok, stb./
- iskolatáskák, sporttáskák
- bőröndök.

3. feladat

A lábbeli minősége

Több tényező határozza meg:

- a lábbeli szerkezete, a talp felerősítési módja
- az alapanyagok minősége /cipőfelsőrész, a bélés, a talp anyaga/
- a lábbeli modellje, külső kivitelezése
- megfelelő /kényelmes/ méret
- tartósság, vízállóság.

4. feladat

A vásárolt termékhez a magyar nyelvű használati-kezelési útmutatót a vásárlónak át kell adni.

A használati-kezelési útmutató a termék rendeltetésszerű használatához, működtetéséhez, kezeléséhez, eltarthatóságához, felhasználhatóságához szükséges feltételeket és ismereteket tartalmazza. Szöveges használati-kezelési útmutató helyett jelek, jelképek is alkalmazhatók.

5. feladat

Minden termék átvételénél ellenőrizni kell:

- a szállításkor nem következett-e be valamilyen károsodás, akár a külső csomagoláson is látható helyen,
- a megrendelésnek megfelelő mennyiségben történt-e a teljesítés
- a megrendelésnek megfelelő minőségű terméket szállítottak /szín, méret, választék/
- a termékekhez minden információs anyagot csatoltak-e /vásárlói tájékoztató, címke, kezelési utasítás, stb./
- pótlásra és egyéb célból anyagok mellékelve vannak /sarok, gomb, párásító anyag, stb/

6. feladat

A lábbelik alapanyaga: természetes bőr, vagy a bőrt helyettesítő anyag /műbőr, textil/ és ezek kombinációja. Megkülönböztetik a felsőrész, a talp és a bélés anyagát.

A felsőrész anyaga: valódi bőr /puha marha, borjúbőr/, mert ezek jó légáteresztőképességgel rendelkeznek, viselésük kellemes és megfelelően tartósak. A valódi bőr hőszigetelése jó, sokáig lehet hordani. Előnyük, hogy hordás közben jól igazodnak a láb formájához. A felsőrész anyaga lehet műbőr is, textilhordozós, hajlékony PVC, de ez utóbbi nem elég szellős. a párát nem engedi át További hátrány, hogy a PVC hidegben merevvé válik. A poliuretán műbőrből készült cipők jobb élettani tulajdonságokkal rendelkeznek és rugalmasabbak is.

A bélés anyaga is készülhet bőrből, néha textilanyaggal kombinálják. Bélésként fontos, hogy megfelelően hajlékony, nedvszívó és porózus anyagot használjanak.

A talp akkor felel meg a funkciójának, ha hajlékony és rugalmas, vízálló, hőtartó, ugyanakkor tartósnak is kell lenni. Készülhet valódi bőrből, de általában gumi, polivinilklorid /PVC/, vagy poliuretán az alapanyag. Ez utóbbi kiváló rugalmasságot biztosít a járásnál. A talp akkor biztonságos, ha megfelelően recézett, csúszásgátló felülettel rendelkezik

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Bőr- és cipőtechnika, -piac: A Bőr-, Cipő- és Bőrfeldolgozóipari Tudományos Egyesület szaklapja 2008/4

<http://www.ofe.hu/inet/ofe/hu/top/faq/cipovasarlas.html>: Cipővásárlási tudnivalók

24/2008. (XI. 18.) NFGM rendelet: A lábbelik címkézéséről

MUNKANYAG

A(z) 0008–06 modul 008–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
17 óra

MUNKANYELVI ANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató